

YEŞİL SOL
PARTİ

TBMM
YEŞİLLER VE SOL GELECEK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 234

Tarih : 12.07.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim
gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 12/07/2023

Nejla Demir

Yeşil Sol Parti Ağrı Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 13-7-2023	Esas No: 2/1300

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BŞK.LİĞİ
12 Temmuz 2023
Numara:

T B M M GENEL YRAK
12 Temmuz 2023
No: 1247486

GENEL GEREKÇE

Avukatlık mesleğinin itibarsızlaştırılmasına, avukatların her geçen yoksullaştırılmasına karşı söyleyecek sözümüz olmalıdır. Avukatların mesleğini sürdürürken yaşadıkları zorluklara karşı sessiz kalmak mümkün değildir. Avukatlar, bir taraftan fiziksel şiddetin hedefi haline gelmiş diğer taraftan ise ekonomik olarak da güçsüzleştirilmişlerdir. Ülke ekonomisinin içinde bulunduğu durum, avukatın iş alanlarının daraltılmasıyla birleştiğinde avukatların bugüne ve geleceğe dair kaygılarını arttırıyor. Özellikle stajyer ve genç avukatlar, ekonomik düzenin yarattığı zorluklarla karşı karşıya kaldığından, mesleklerini icra edemeyecekleri engellerle karşılaşılıyorlar.

31 Mayıs 2023 Çarşamba günü Resmî Gazetede yayımlanan Diyanet Akademisi Aday Din Görevlileri İstihkak Yönetmeliğinin harçlık başlıklı 5. Maddesiyle aday din görevlilerine harçlık verilmesi ve böylelikle adaylıkları süresince ekonomik olarak desteklenmeleri hüküm altına alınmıştır.

Pek çok meslek grubunda aday konumunda olan kişilere, örneğin; Doktor adaylarına, Hâkim, Savcı adaylarına, adaylıkları süresince destek mahiyetinde ödemeler ve bu konuda yasal mevzuatta düzenlemeler yapıldığı bilinmektedir. Ancak Barolar tarafından Avukatlık mesleğine hazırlık aşamasında bulunan Stajyer Avukatlara yönelik birçok kez yasal düzenleme yapılması talep edilse de bugüne kadar herhangi bir düzenleme yapılmamıştır. Ülkemizde yaklaşık 26.752 Avukat Stajyeri bulunmakta olup diğer meslek gruplarına sağlanan ekonomik desteğin Avukat Stajyerine de sağlanmaması açıkça eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

Bu bağlamda;

- Avukatlık Kanunu ve Avukatlık Staj Yönetmeliğinde gerekli düzenlemenin yapılarak Stajyer Avukatlar için geri ödemesiz, maliye hazinesinden karşılanmak üzere (harçlık, maaş vs.) almalarının önünün açılmasını sağlayacak yasal düzenleme yapılmalıdır.
- Stajyer Avukatlar için uygulanan vergi ve SGK prim muafiyetinin mesleğin ilk 5 yılını kapsayacak biçimde yasal düzenlemeye kavuşturulması (1 yılın 5 yıla çıkartılması) gerekmektedir.
- Halen 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu kapsamında 4/b olarak prim ödeyen Avukatların prim gün sayısının erkek avukatlar bakımından 9000 günden 7200 güne, kadın Avukatlar bakımından ise 7200 günden 5400 güne indirilmesi yönünde yasal düzenleme yapılması elzemdir.
- Adli Yardım ve CMK ücretleri, verilen kamu hizmetinin değeri ve saygınlığı ile orantılı olarak arttırılmalıdır. Bu hizmetlere ilişkin ücretler, gecikmeksizin, zamanında ve eksiksiz olarak ödenmelidir.
- Avukatlık hizmeti, kuvvetler ayrılığının yargı ayağında verilen, temel insan hakları kapsamındaki savunma hakkı kapsamında verilen bir kamu hizmetidir. Bireyin ve toplumun temel bir ihtiyacı avukatlar tarafından karşılanmaktadır. Bu kapsamda elde edilen kazancın vergilendirilmesinde bu husus dikkate alınmalı, başta Adli Yardım ve CMK olmak üzere, avukatlık ücretinden alınan KDV yüzde 1'e indirilmeli, gelir vergisi oran ve miktarlarında iyileştirmeler yapılmalıdır.
- Asgari ücrete, emekli ve memur maaşlarına oransal olarak büyük artışlar getirildiği şu günlerde, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi yeniden ve ivedilikle düzenlenmeli ve iyileştirmeler yapılmalıdır.
- Avukatlık ücreti alacağına, bankalarca uygulanan en yüksek mevduat faizine tabi tutulmalıdır.

- Bağılı çalışan avukatın alacağı asgari ücret, mesleğin onuruna yaraşır bir şekilde belirlenmeli, yazılı sözleşme zorunluluğu getirilmeli ve bu sözleşmeler barolar tarafından denetlenmelidir.
- Avukatlığın bir kamu hizmeti olduğu gerçeğinin, serbest meslek niteliğinin altında ezilmesine izin verilmemeli, yargıda savunmayı temsil eden avukatlar “serbest rekabet” koşullarına mahkûm edilmemelidir.
- Yeni hukuk fakülteleri açılmamalı, var olan fakültelerin kontenjanları azaltılmalıdır. Son yıllarda sayıları giderek artan yenileriyle birlikte, tüm hukuk fakültelerinde nitelikli eğitimin verilmesi için düzenlemeler yapılmalı, akademik yapıları güçlendirilmeli ve hukuk fakültelerine kabul için ilk 50.000 sınırlaması getirilmelidir.
- Özel hukuk alanında resmi şekil şartına tabi olan tapu işlemleri, noter işlemleri gibi her türlü işlemlerde, zorunlu avukatlık temsili sağlanmalıdır.
- Belirli bir meblağı aşan (kira kontratı dahil) ve meblağına bakılmaksızın resmi şekil şartına tabi olan tüm sözleşmelerin (arsa payı karşılığı inşaat sözleşmeleri, satış sözleşmesi, vasiyetname düzenlenmesi, vekaletname düzenlemesi vb.) avukat aracılığıyla düzenlenmesi zorunluluğunun getirilmelidir.
- Avukatlık Kanunu’nun 35. maddesine göre yapı kooperatifleri ile anonim şirketler yönünden zorunlu tutulan sözleşmeli avukatlık kapsamı, sermayesine bakılmaksızın Türk Ticaret Kanunu’nda yer alan diğer şirketler ile üye sayısı 30 ve üzeri olan tüm kooperatifleri kapsayacak şekilde genişletilmelidir.
- Avukatların kendi bürolarından ya da barolardan, e-imzaları ile daha ucuz ve kolay bir şekilde ihtarname veya ihbarname ve evrak gönderilmesine olanak sağlanmalıdır.
- Avukatlık Kanunu m.35/A uzlaşması geliştirilmeli ve yaygınlaştırılmalı, yurttaşların hak arama özgürlüğüne ve bu kapsamda adalete erişim hakkına doğrudan müdahale anlamına gelen, Anayasa ve temel hukuk ilkelerine aykırı olan ‘Dava Şartı Arabuluculuk’ kaldırılmalı, devam eden süreçte tarafların avukat ile temsil edilmesi zorunluluğunu getirilmelidir.
- Avukata yönelik fiziksel şiddetin önlenmesi için gerekli önlemler alınmalı, adliyelerde, keşif ve haciz mahallerinde emniyet güçleri bulundurulmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Avukatların faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren beş vergilendirme döneminden muaf tutulmalarını düzenlemektedir.

MADDE 2- Staj süresince stajyer avukatlara, Hazine ve Maliye Bakanlığının bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanmak üzere, net asgari ücret tutarında ödeme yapılmasını sağlayan bir düzenlemedir.

MADDE 3- Stajyer avukatlar için düzenlenen vergi ve SGK prim muafiyetinin mesleğin ilk 5 yılını kapsayacak biçimde yasal düzenlemeye kavuşturulması hedeflenmektedir.

MADDE 4- Halen 506 sayılı sosyal sigortalar kanunu kapsamında 4/b olarak prim ödeyen avukatların prim gün sayısının erkek avukatlar bakımından 9000 günden 7200 güne, kadın avukatlar bakımından ise 7200 günden 5400 güne indirilmesi yönünde yasal düzenleme yapılması ön görülmektedir.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

AVUKATLIK KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20'nci maddesinin birinci fıkrasına "boyunca" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve bu kapsama giren avukatların ise faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren beş vergilendirme dönemi boyunca" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 15 inci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra ve maddenin mevcut ikinci fıkrasına "ne surette yapılacağı" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve stajyerlere yapılacak ödemeye ilişkin usul ve esaslar" ibaresi fıkra eklenmiştir.

"Staj süresince stajyerlere, Hazine ve Maliye Bakanlığının bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanmak üzere, net asgari ücret tutarında ödeme yapılır."

MADDE 3- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak, 1 yıllık süre bu kapsamdaki avukatlar için 5 yıl olarak uygulanır."

MADDE 4- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 96- Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, bazı hükümleri yürürlükten kaldırılan 506 sayılı Kanuna göre sigortalı iken bu Kanunun 4'üncü maddesinin (b) bendi kapsamında sigortalı sayılan kadın avukatlara en az 5400 gün, erkek avukatlara ise en az 7200 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır.

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.